

ner på kryds og tværs igennem byens rum, og byen er tilgængelig for alle. For at få en by til at fungere bedst muligt, må forskellige initiativer spille sammen og udnytte byens muligheder i en helhed.

De enkelte bysamfund - uanset om der er tale om små eller store byer - har forskellige muligheder for udvikling, afhængigt af f.eks. deres historiske betingelser, erhvervsstruktur og geografiske placering. Ved udformning af en praktisk orienteret bypolitik, er det derfor nødvendigt at skelne kvalitativt mellem forskellige byer og byområder. Der er dog en række problemer, der i en vis udstrækning er fælles, selvom de optræder med forskellig vægt og i forskellige former. De væsentligste aktuelle problemer findes på følgende områder:

Socialt skæve byer

Der har gennem de senere år i en række byer været klare tendenser til en øget social opsplitning mellem forskellige byområder og bebyggelser. De socialt dårligt fungerende områder er karakteriserede ved en højere frekvens af arbejdsløshed, dårligt fungerende familier, vold, kriminalitet og hærværk end andre byområder.

Der er samtidig en tendens til, at en selvforstærkende udvikling sættes i gang, hvor de ressourcestærke beboere flytter væk, og hvor områderne får meget svært ved at tiltrække investeringer i kultur eller erhverv. Hele byområder eller enkelte boligbebyggelser kan være fanget i sådan en negativ spiral. Denne uacceptable udvikling var baggrunden for, at regeringen nedsatte et Byudvalg i 1993.

Da Socialministeriet som led i udmøntning af Byudvalgets handlingsplan i midten af 1990'erne kortlagde problemernes omfang, kunne det konstateres, at ca. 250.000 mennesker - svarende til 5 % af befolkningen - bor i områder, som deres kommune betegner som særligt socialt belastede. Halvdelen ligger i hovedstadsområdet, mens resten er i de større provinsbyer.

Monotone og kedelige byområder

Interessen for æstetiske og oplevelsesmæssige kvaliteter i byen og i arkitekturen er voksende, og der er i stigende grad et ønske om, at byen og dens bygninger, friarealer, inventar og det offentlige rum udvikles med henblik på en forbedring af det samlede fysiske miljø og den arkitektoniske kvalitet. Særlige udfordringer er knyttet til de forskellige typer af forstæder. Et gennemgående problem er, at forstaden ofte

ikke hænger sammen med centrum eller andre byområder. Samtidig kan der være gener fra gennemkørende trafik, mangel på oplevelsesmæssige og arkitektoniske kvaliteter mv.

Det omfattende boligbyggeri i 1960 - 70'erne opfyldte et stort behov for flere gode familieboliger. Den byudvikling, der både var nødvendig og ønsket, viser sig imidlertid i dag at rumme visse problemer.

F.eks. har de ældre forstæder et stort antal utidssvarende boliger og mangel på bolignære friarealer, de store planlagte etagebebyggelser fra 1960-70'erne mangler typisk variation, oplevelsesmuligheder og arkitektonisk kvalitet, mens parcelhusområderne fra samme periode ofte har mangel på fællesfaciliteter og landskabelige værdier.

En stor del af byggerierne fra 1960-70'erne blev opført til familier, hvor begge voksne var udearbejdende, men i dag bebos boligerne ofte af enlige forsørgere og personer uden for arbejdsmarkedet. Det skaber et ekstra behov for, at der i disse områder skabes fællesfaciliteter, der kan imødekomme beboernes behov i dag.

Trafikproblemer

For danskerne er det i dag almindeligt, at man bor ét sted, arbejder et andet sted, benytter kulturfaciliteterne et tredje sted - og kører ind det sted i regionen, hvor det er billigst.

Trafikkens miljøbelastning i form af luftforurening og støj udgør først og fremmest et problem i byerne. Trafikudviklingen i byerne har været forholdsvis begrænset i de seneste 15 år sammenlignet med udviklingen i den øvrige del af landet. Imidlertid vil selv mindre stigninger i trafikken mærkes forholdsvis meget, fordi miljøet i byerne er mere sårbart.

Den ind- og udgående trafik er nødvendig i et aktivt byområde, hvor man lægger vægt på at styrke beskæftigelse og erhverv, men den medfører samtidig en række miljøproblemer og andre gener for befolkningen i byerne. Behovet for forbedring af trafikikkerheden for cyklister er særlig udtalt i byerne, hvor cyklen spiller en forholdsvis stor rolle i det samlede trafikbillede. Trængsel på vejnettet forventes at udgøre et stigende problem i forbindelse med byernes trafik, først og fremmest i forbindelse med de større byer.

Erhvervslokalisering i ubalance

Der er mange eksempler på, at det private erhvervslivs tilstedeværelse og aktiviteter kan